



# HELSINKI KAIKILLE

Helsingin kaupungin ohjeet esteettömyydestä

Tellinki 22.5.2014  
Projektinjohtaja Pirjo Tujula

## Helsinki kaikille

- Valtuustoaloite liikkumisesteettömyydestä vuonna 2000, Kalle ja Maija Könkkölä.
- Kaupunginhallituksen päätöksellä ja rakennusviraston johdolla vuosina 2002 – 2011 toiminut yhteistyöprojekti.
- Tavoitteena kaupunki, jossa kaikkien on helppo liikkua ja toimia.
- Mukana kaupungin virastojen, vanhus- ja vammaisjärjestöjen, asukkaiden, valtionhallinnon, kiinteistöjen, elinkeinoelämän sekä järjestöjen edustajat.

## Helsinki kaikille

- Helsingin kaupungin esteettömyyssuunnitelma kertoo esteettömyyden periaatteet ja asettaa tavoitteet käytännön työlle.
- Alueellisissa esteettömyyssuunnitelmissa nimettiin tärkeimmät kohteet sekä tarvittavat toimet esteettömyyden saavuttamiseksi.
- Kaupungin virastot ja laitokset toteuttavat suunnitelmia.
- Helsinki kaikille -projekti koordinoi työtä, jotta virastojen toimet ovat yhteneviä ja aikataulut yhteensopivia.
- Helsinki kaikille –projektin loppuraportti 2002- 2011

## Helsingin kaupungin esteettömyyssuunnitelma

- Esteettömän Helsingin perusta.
- Kaupunginhallitus hyväksyi 14.11.2005.
- Velvoittaa kaupungin virastoja ja laitoksia edistämään helppoa kulkua ja sujuvaa toimintaa.
- Edellyttää, että kaikki julkiset kohteet rakennetaan ja kunnostetaan esteettömiksi.
- Jakaa kohteet kahteen esteettömyystasoon, erikois- ja perustasoon.

## Erikoistason kohteita ovat

- keskusta-alueet
- kävelykadut
- terveyskeskusten ja palvelutalojen ympäristöt
- julkisten terminaalien ja ostoskeskusten ympäristöt
- kaikille tarkoitettut liikunta- ja leikkipaikat
- alueet, joilla on paljon vanhus- ja vammaisasuntoja

# Oppaat ja tarkistuslistat eri rakennuksille

- **Terveysasemat**
  - **Vanhusten palvelukeskukset**
  - **Päiväkodit**
  - **Koulut**
  - **Uimahallit**
- 
- **Kuvasymbolien hyödyntäminen opasteissa**

## Esteettömän rakentamisen ohjeet (SuRaKu)

- miten katu-, viher- ja piha-alueita suunnitellaan, rakennetaan ja kunnostetaan esteettömiksi?
- mukana Helsinki, Espoo, Joensuu, Tampere, Turku, Vantaa.
- valmistuivat vuonna 2004 Helsinki kaikille -projektin johdolla ja sosiaali- ja terveysministeriön tuella, päivitetty vuonna 2008.
- SuRaKu-projekti sai Invalidiliiton ja ARMI ry:n valtakunnallisen esteettömyyspalkinnon vuonna 2011.

# Esteettömyyskriteerit

- suojatien reunatuki
- ulkoportaot
- luiskat
- opaslaatat
- erotteluraidat
- pysäkkikorokkeet
- sadevesikourut ja -kaivot
- kulkupinnat
- suojatiemerkinnot



# Esteettömyyskriteerit

- käsijohteet
- kaiteet
- painonappipylväs
- suojatiemerkkipylväs
- istuimet
- pollarit jalankulkualueille
- suojatien keskikoroke
- koho-opaste
- varoitusalueet

# Ohjekortit

- suojatiet ja jalkakäytävät
- kävelykadut ja aukiot
- tasoerot
- julkiset piha-alueet
- puistokäytävät ja levähdyspaikat
- leikkipaikat
- pysäkkialueet
- tilapäiset liikennejärjestelyt

## Helsingin kaupungin katualueita koskevat tyyppiirustukset

- Laadittiin Helsingin ja Espoon kaupunkien yhteistyönä.
- Korvaavat Helsingissä SuRaKu-ohjeet katualueilla.
- Käytetään kaikissa uudis- ja perusparannushankkeissa (KI:n päätös v. 2007).
- Esteettömyysratkaisut sisältyvät normaaliin katujen suunnitteluun ja rakentamiseen → ei erillisiä esteettömyysohjeita vaan osana normaalia toimintaa.

# Katualueita koskevat tyyppiirustukset

## SUOJATIET

- Jalkakäytävä
- Yhdistetty jalankulku- ja pyörätie
- Erotettu jalankulku- ja pyörätie
- Vino suojatie
- Varoitusalueet kaarelta lähtevissä suojateissa

## KIERTOLIITTYMÄT

- Yliajettava kiertoliittymä (Pieni kiertoliittymä)

## BUSSIPYSÄKIT

- Esteettömyyden perustason pysäkkisyvennys
- Esteettömyyden erikoistason pysäkkisyvennys
- Ajoratapysäkki

## MUUT

- Varoittavat ja ohjaavat laatat
- Liikkumisesteisen pysäköintipaikka kadulla

## Helsingin kaupungin esteettömyyslinjaukset

- Helsingin kaupungin esteettömyyslinjauksien tarkoituksena on toimia yhtenäisinä koko kaupunkia koskevinä yleisinä linjauksina esteettömyystyössä.
- Esteettömyyslinjaukset muodostavat kokonaiskehyyksen eri hallintokuntien omille esteettömyyteen liittyville toteutusohjelmille ja hallintokuntien kesken käytävälle vuorovaikutukselle.
- Varsinaiset toteutustoimenpiteet ja niiden toteutusaikataulut määritellään hallintokuntien omissa toteutusohjelmissa ja toteutussuunnitelmissa.
- Khs hyväksyi ohjeellisina noudatettavaksi lokakuussa 2012.

## Toimintojen sijoitus ja palvelujen saavutettavuus

- Julkisille ja yksityisille palvelutoiminnoille varataan riittävät tilavaraukset ja toiminnot sijoitetaan esteettömyysnäkökohdat huomioiden.
- Julkisen ja yksityisen palvelun rakennukset sijoitetaan hyvien julkisen liikenteen yhteyksien läheisyyteen.
- Esteettömien ja turvallisten yhteyksien edellytykset varmistetaan kadulta tontille ja rakennuksen sisäänkäynteihin. Pääsisäänkäynti on muutettava esteettömäksi mahdollisuuksien mukaan.
- Liikkumisesteisten autopaikkojen ja saattoliikenteen pysähtymispaikkojen riittävä määrä, mitoitus ja hyvä sijainti.

## Esteettömyysasioiden neuvottelukunta

- kehittää ja ohjaa esteettömyystyötä kaupungissa 2012 alkaen.
- mukana kaupungin virastoja, yleisten töiden lautakunta sekä vammais- ja vanhusneuvosto.
- tärkein työkalu Helsingin kaupungin esteettömyyslinjaukset.
- puheenjohtajana apulaiskaupunginjohtaja Pekka Sauri ja sihteerinä projektinjohtaja Pirjo Tujula.
- kokoontuu neljä kertaa vuodessa.
- kaupunginhallitus nimeää valtuustokaudeksi.





Projektinjohtaja  
Pirjo Tujula

puh. (09) 310 38410

gsm 040 505 6059

sähköposti: [pirjo.tujula@hel.fi](mailto:pirjo.tujula@hel.fi)

[www.hel.fi/helsinkikaikille](http://www.hel.fi/helsinkikaikille)

Helsingin kaupungin rakennusvirasto

Kasarmikatu 21

PL 1515

00099 Helsingin kaupunki